

СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ ПРЕЗ 2007 г

Хидрологичната оценка е направена по регистрирания (нарушен) отток при ХМС от опорната хидроложка мрежа към НИМХ.

Годишният обем на оттока за 2007 г. е 14608.10^6 m^3 – с 10 % по-малък от годишната норма, като формирането на този обем се разпределя почти по равно през първата и втората половина на годината. Следва да се подчертае, че за норма е използвана средна стойност, изчислена за периода 1971-2000 г. Във връзка с климатичните промени е възприето като меродавно нормите да се изчисляват от най-близкия до съвременността 30 годишен период. Препоръчвания до скоро от СМО период беше 1961-1990 г. Повечето европейски страни използват в момента периода 1971-2000 г.

За сведение: нормата за периода 1961-1990 г. е 18455 млн.куб.м, защото в изчисляването ѝ не влизат много сухите години през 90-те. Средната стойност за по-дългия период 1961-2006 г е 17891 млн.куб.м. Горните оценки касаят регистрирания отток, който е по-малък от естествения, като разликата се задълбочава в сухите години – до 20% и повече.

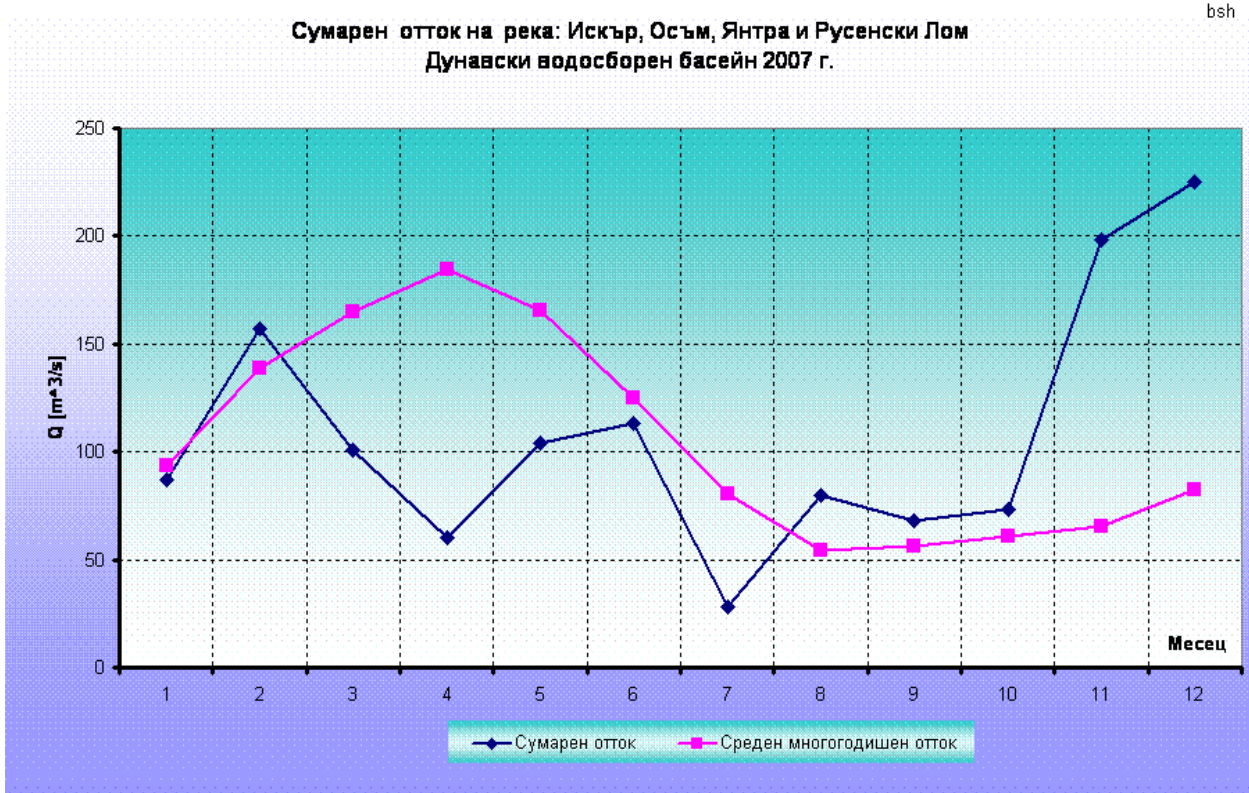
През първите пет месеца на 2007 г. и през юли обемът на речния отток беше по-малък от нормите си, а през юни беше равен на нормата. За формирането на този отток допринесоха следните фактори: слабо овлажнени водосбори, вследствие на малкото есенни валежи от дъжд и сняг на предходната 2006 г; малкото валежи от сняг в началото на 2007 г; липсата на снеготопене и свързаното с него пролетно пълноводие на реките. През периода VIII-XII, вследствие както на паднали валежи, така и на изпуснати язовирни води, месечният обем на речния отток беше над нормите си.

Разпределението на годишния отток на реките по водосборни басейни е следното: 40 % от този отток е формиран от реките в Дунавския водосборен басейн; 57.6% - от реките в Беломорския басейн; 2.4% - от реките в Черноморския басейн.

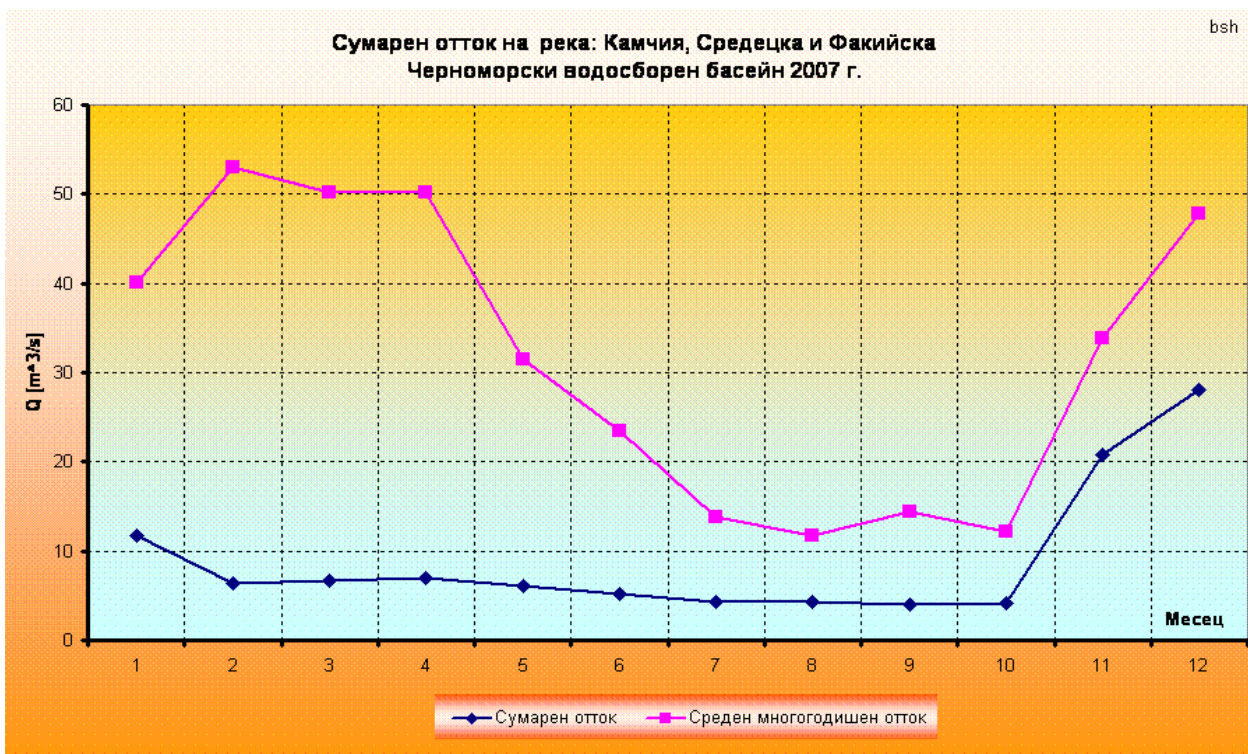
Вътрешногодишното разпределение по месеци на оттока през 2007 г. е нетипично в хидрологично отношение – 50.8 % от този отток беше формиран през месеците януари-юни и 49.2 % – през втората половина на годината (VII-XII). През месеците януари-май и юли обемите на речния отток бяха от 23% до 58% по-малки от месечните норми, а през месеците VIII-XII надвишаваха нормите. Най-малко надвиши месечната норма оттокът през X (с 21 %), а най-много оттокът през XI (2.8 пъти). През годината не се наблюдават характерните за нашите климатични условия периоди на пролетно пълноводие и лятно маловодие на реките.

В Дунавския водосбор през първите шест месеца на годината беше регистрирано повишаване на речните нива, предимно в западната половина на водосбора. Тези повишения през някои от месеците бяха значителни, но краткотрайни, последвани от бързо оттичане на реките и рязко спадане на нивата. В следствие на това средномесечният отток на реките в Дунавския водосбор през месеците януари и март-юли вкл. беше с 16 до 66 % под месечните норми, само през февруари надвиши нормата със 7%. През месеците август-декември

средномесечният отток на реките надвишаваше месечните норми, най-много през ноември и декември — около 3 пъти

В Черноморския басейн средномесечният отток на реките надвишаваше месечните норми само през ноември и декември съответно с 40 и 34 %. През месеците април, август и октомври речният отток беше с 37 до 83 % под нормата, а през останалите месеци от годината – от 2 до 6 пъти по-малък от нормата. Няколко пъти през годината преминаха високи води в горното течение на р. Луда Камчия, по р. Камчия при Гроздьово и по крайните югоизточни реки Средецка и Факийска. Регистрираните повишения бяха: на р. Луда Камчия със 195 до 218 cm; на р. Камчия при Гроздьово с 340 cm; на р. Средецка при Проход със 163 до 173 cm и на р. Факийска при Зидарово с 245 до 272 cm. През месеците август и септември последните две реки бяха пресъхнали.

В Беломорския басейн през първите пет месеца на 2007 г. речният отток беше под месечните норми – най-много през февруари около 2 пъти, най-малко през март – с 8 %, а през януари, април и май – с 23 до 52%. Средномесечният отток на реките беше по-малък от месечната норма и през юли (с 16%) и декември (с 35%). През месеците юни, август, септември и октомври речният отток беше с 12 до 54% по-голям от нормата за месеца. Най-водоносен през годината беше ноември. Оттокът на реките през този месец надвиши нормата 2.8 пъти.

